

[Indenrigsministeren.]

stelig, da forholdet er det, at det ikke hidtil har været muligt at påvise en tilstrækkelig klar sammenhæng mellem kommunernes udgiftsbehov og bestemte kriterier og således heller ikke mellem befolkningens sammensætning og udgiftsbehovet. Dette hænger i vidt omfang sammen med, at de kommuner, som har store udgiftsbehov som følge af mange børn og unge, ofte har små udgiftsbehov i tilknytning til de ældre befolkningsgrupper, idet det er børnene og de unge på den ene side og de ældre på den anden side, som især påvirker en kommunes udgiftsbehov.

Endelig kan der sættes spørgsmålstegn ved det rimelige i at knytte en tilskudsordning specielt til de lovbundne opgaver. Kommunerne vil ofte i lige så høj grad føle sig bundet til at udføre visse opgaver, der ikke er egentlig lovbundne, f. eks. opførelse og drift af plejehjem og af børneinstitutioner. Disse opgaver påvirker naturligvis kommunernes udgiftsbehov på samme måde som de lovbundne opgaver, og det ville derfor virke ret tilfældigt, såfremt der skulle ydes tilskud til kommunerne alene på grundlag af de formelt lovbundne opgaver.

I det fremsatte lovforslag om kommunal udligning er der på forskellig måde taget hensyn til kommunernes forskellige udgiftsbehov. Beregningen af beskatningsgrundlag og bidrag til og fra de enkelte kommuner foretages således på grundlag af det samlede indbyggertal og ikke på grundlag af antal skatteydere. Dette vil bl. a. komme kommuner med mange børn og unge til gode.

Ved fastsættelse af udligningsniveauet er der endvidere taget hensyn til forskellen i omkostnings- og udgiftsniveau i forskellige dele af landet, idet udgiftsbehovet som følge af lavere udgifter og omkostninger generelt set vil være mindre i kommuner med de dårligste beskatningsgrundlag end i kommuner med de bedste beskatningsgrundlag.

Selv om der således vil blive tilvejebragt en langt større udligning i den kommunale beskatning efter den af regeringen foreslå-

ede almindelige udligningsordning end tidligere, vil der alligevel blive nogle enkelte kommuner tilbage med ekstraordinært stort udgiftsbehov og dermed også beskatningsniveau som følge af særlige vækst- og udviklingsproblemer.

Endelig vil enkelte meget tyndt befolkede kommuner fortsat være meget vanskeligt stillet. Til de sidstnævnte kommuner vil der fortsat kunne ydes tilskud efter loven om generelle tilskud til kommunerne, idet tilskuddet til særlig vanskeligt stillede kommuner efter denne lov vil blive opretholdt. Det skønnes dog, at beløbet hertil skulle være mindre end tidligere, og der vil ved fordelingen i højere grad kunne tages hensyn til kommunernes særlige udgiftsbehov, da udligningen af forskelle i selve beskatningsgrundlaget vil ske gennem den foreslåede udligningsordning.

De særlige vækst- og udviklingskommuner vil have mulighed for dels at modtage tilskud som særlig vanskeligt stillede kommuner, dels at optage lån efter den særlige låneordning, der ifølge bemærkningerne til det fremsatte lovforslag foreslås etableret.

For så vidt angår det forslag til folketingsbeslutning om etablering af en fast låneordning for udviklings- og vækstkommunerne, som socialdemokratiet har fremsat, forstår jeg, at baggrunden for forslaget er den almindelige samfundsinteresse i, at kommunerne dels forøger udbuddet af byggemodne grunde og dermed tillige bidrager til at bekæmpe prisstigningerne på jord, dels sørger for eksistensen af de nødvendige skoler og institutioner af forskellig art.

Med hensyn til kommunernes låntagning i al almindelighed er det som bekendt regeringens politik at søge en vis begrænsning gennemført. I indenrigsministeriets cirkulære af 1. april 1970 om kontrollen med kommunernes lånoptagelse m. m., der er udsendt til samtlige tilsynsråd, har man netop som led i bestræbelserne for at gennemføre en sådan begrænsning fastsat visse forskrifter, men herudover er der opstillet visse almindelige retningslinjer for udøvel-